

ROZSTRZYGNIĘCIE NADZORCZE

Wojewody Lubuskiego

NK-I.4131.204.2021.AHor

z dnia 20 grudnia 2021 r.

Rada Gminy Wymiarki

Na podstawie art. 91 ust. 1 i 3 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834)

stwierdzam nieważność

uchwały Nr XXXII/170/2021 Rady Gminy Wymiarki z dnia 18 listopada 2021 r. w sprawie ustalenia diet dla sołtysów, w całości - jako niezgodnej z art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021r. poz.1372, z późn. zm.).

Uzasadnienie

Na sesji w dniu 18 listopada 2021 Rada Gminy Wymiarki podjęła uchwałę w sprawie ustalenia diet dla sołtysów. W podstawie prawnej uchwały wskazano przepisy art. 37 b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (tj. Dz.U. z 2021r. poz.1372 ze zm.). Wskazana uchwała została doręczona organowi nadzoru w dniu 24 listopada 2021 r.

W toku badania legalności przedmiotowej uchwały organ nadzoru stwierdza, że ww. uchwała podjęta została z istotnym naruszeniem prawa tj. art. 37b ust. 1 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz.U. z 2021r. poz.1372 i 1834). Zgodnie z tym przepisem rada gminy może ustanowić zasady, na jakich przewodniczącemu organu wykonawczego jednostki pomocniczej będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej.

Zgodnie z § 1 kwestionowanej uchwały: Ustala się wysokość oraz zasady wypłaty diet dla sołtysów biorących udział w sesjach Rady Gminy Wymiarki. Stosownie zaś do § 2: Ustala się dietę dla sołtysów Gminy Wymiarki za udział w sesjach Rady Gminy Wymiarki w kwocie 110,00 zł (słownie: sto dziesięć złotych). W § 3 Rada postanowiła, że podstawą wypłacenia diety jest udział w sesji Rady Gminy Wymiarki potwierdzony własnoręcznym podpisem na liście obecności. Przyjęte w uchwale określenie wysokości diety dla sołtysów za udział w sesjach Rady Gminy Wymiarki ma faktycznie charakter ryczałtu i jest związane wyłącznie z obecnością na sesji Rady, a nie z faktycznym wykonywaniem funkcji i zadań przez sołtysa. Na podstawie art. 37b ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym rada gminy została upoważniona do ustanowienia zasad, na jakich wymienionym podmiotom będzie przysługiwała dieta oraz zwrot kosztów podróży służbowej, czyli takich regulacji, w ramach których określone zostanie kiedy, za co i w jakiej wysokości będzie przysługiwała sołtysom dieta i zwrot kosztów podróży służbowej. Rada w ogóle nie uregulowała kwestii kiedy następuje obniżenie wysokości należnej diety skoro jej wysokość powiązała wyłącznie z obecnością na sesji. Na podstawie takiej regulacji sołtys byłby uprawniony do otrzymania diety za

samą obecność na sesji Rady Gminy i podpisanie na niej listy obecności, pomimo że w tym czasie nie wykonywałby innych obowiązków sołtysa z różnych przyczyn np. choroby.

Jak wyjaśnił Naczelny Sąd Administracyjny w uzasadnieniu do wyroku z dnia 23 kwietnia 2020r., sygn. II OSK 1276/19, "Dieta stanowi rekompensatę za utracone przez radnego zarobki, a zatem nie jest świadczeniem pracowniczym (por. wyrok NSA z 26 czerwca 2014 r., II OSK 406/14). Tym samym przyjąć należy, że art. 37b ust. 1 u.s.g. zawiera upoważnienie dla organu stanowiącego gminy do sprecyzowania reguł (zasad), na jakich przysługiwać będzie rekompensata (wyrównanie wydatków i strat) w związku z wykonywaniem funkcji społecznej sołtysa. Skoro dieta sprowadza się do wyrównania wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji przewodniczącego rady, to osoba pełniąca tę funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku ze sprawowaniem funkcji, a nie z tytułu samego faktu bycia taką osobą. Zakresem regulacji uchwały podjętej na podstawie delegacji ustawowej zawartej w omawianym przepisie winna być objęta m.in. sytuacja, gdy sołtys przez dłuższy czas nie wykonuje obowiązków wynikających z pełnionej funkcji, a tym samym nie ponosi żadnych kosztów związanych z pełnieniem funkcji. W przeciwnym razie dieta ustalona w stałej kwocie ma charakter okresowego ryczału, który przyjmuje charakter stałego, wynagrodzenia, niezależnego od kosztów związanych z pełnieniem funkcji". Istotą diety jest rekompensata zarobków utraconych wskutek pełnienia określonej funkcji i poniesionych w związku z wykonywaniem tej funkcji kosztów. Stąd też, skoro dieta ma stanowić wyrównanie wydatków i strat spowodowanych pełnieniem funkcji sołtysa, to osoba pełniąca taką funkcję zachowuje prawo do zwrotu kosztów i wydatków poniesionych w związku z faktycznym sprawowaniem omawianej funkcji, a nie do uzyskania wynagrodzenia z tytułu samego faktu bycia sołtysiem (zob. wyrok NSA z dnia 2 września 2016 r., sygn. akt II OSK 1449/16).

Mając powyższe na uwadze organ nadzoru stwierdził nieważność przedmiotowej uchwały w całości.

Pouczenie:

Od niniejszego rozstrzygnięcia służy prawo wniesienia skargi do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Gorzowie Wlkp. w terminie 30 dni od doręczenia rozstrzygnięcia za pośrednictwem Wojewody Lubuskiego. Zgodnie z art. 92 ust. 1 ustawy o samorządzie gminnym, stwierdzenie przez organ nadzoru nieważności uchwały organu gminy wstrzymuje jej wykonanie z mocy prawa w zakresie objętym stwierdzeniem nieważności, z dniem doręczenia rozstrzygnięcia nadzorczego.

Z up. WOJEWODY LUBUSKIEGO

Paweł Witt

Dyrektor

Wydziału Nadzoru i Kontroli